
NEMZETI ADÓ- ÉS VÁMHIRVATAL

INTEGRITÁSJELENTÉS

a Nemzeti Adó- és Vámhivatalnál 2020. évben végrehajtott szervezeti integritással kapcsolatos feladatokról

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal (a továbbiakban: NAV) a 2020. évre kidolgozott integritási és korrupciós kockázatok kezelésére vonatkozó intézkedési tervét, és az abban foglalt feladatokat az alábbiak szerint hajtotta végre.

Biztonsági ellenőrzések lefolytatása

A NAV-nál fontos elvárás, hogy szervezetébe olyan munkatársak kerüljenek, akik feddhetetlenek – még a megvesztegethetőség látszata sem vetül rájuk –, garantálni tudják a korrupciótól és a pártatlan, befolyástól mentes eljárást az ügyfelek számára, biztosítják továbbá – szakterületük vonatkozásában – az elvárt költségvetési bevételek beszedését, mivel a korrupciós jelenségek hátterében a leggyakrabban az adóelkerülés célja áll. Így a NAV-hoz kormányzati és hivatásos szolgálati jogviszonyba, illetőleg munkaviszonyba felvételre jelentkezők esetében, valamint a már állományban lévők áthelyezése, vezetői kinevezése, továbbá a végzettséget igazoló okiratok hitelességének vizsgálata miatt **2020. évben 2327 biztonsági ellenőrzést** folytatott le a NAV Szervezeti és Működési Szabályzatában (a továbbiakban: SZMSZ), a NAV Központi Irányításának Ügyrendjében és biztonsági ellenőrzésről szóló szabályzatban foglaltak alapján a biztonsági szakterület. A befejezett biztonsági ellenőrzések száma az előző évhez képest jelentősen, **19,92 %-kal nőtt**. Ennek oka elsősorban az, hogy a biztonsági ellenőrzésről szóló, jelenleg érvényes szabályzat szerint a tárgyidőszakban a pénzügyőrök vonatkozásában is le kellett folytatni a biztonsági ellenőrzéseket. Ezen túlmenően sor került az egyes NAV szervezeti egységeken belül a foglalkoztatottak más munkakörbe történő átsorolása, áthelyezése, a vezetői kinevezésekkel összefüggő, továbbá az új végzettség megszerzésével kapcsolatos kötelezően előírt biztonsági ellenőrzésekre is. A biztonsági célú befejezett ellenőrzések **3,39 %-ában tárt fel** a szakterület **kockázati tényezőket**, mely tényezőkre az ellenőrzött foglalkoztatott munkáltatói jogkört gyakorló figyelmét a szakterület felhívta. Az ellenőrzések során **bűncselekmény elkövetésének gyanúja – okirat-hamisítás – 5 esetben** merült fel, illetve **36 alkalommal – jogosulatlan adatkezelés, valamint összeférhetetlenség miatt – tett javaslatot fegyelmi eljárás lefolytatására** a biztonsági szervezeti egység. A hivatásos szolgálati jogviszonyba jelentkezők esetében egészségügyi és pszichológiai alkalmassági vizsgálatnak is meg kell felelnie a jelölteknek, amely utóbbi vizsgálat többek között kiterjed a visszaélésekre, szabálytalanságok elkövetésére hajlamosító körülmények feltárására is. A hivatásos állomány alkalmazási feltételéhez tartozik még az állománykategória vonatkozásában a Nemzeti Védelmi Szolgálat (a továbbiakban: NVSZ) által végzett kifogástalan életvitel ellenőrzés. Egyes munkakörök betöltése nemzetbiztonsági vizsgálatához, illetve vagyonynyilatkozat megtételéhez kötött, ezeknél a hivatkozott vizsgálat lefolytatása is kötelező. Mindezek alapján a hivatalhoz csak olyan jelentkező vehető fel, helyezhető át más munkakörbe és nevezhető ki vezetővé, aki hatósági erkölcsi bizonyítvány alapján büntetlen előéletű, büntetőeljárás hatálya

alatt nem áll, rendelkezik kockázatmentes biztonsági ellenőrzéssel, illetve kifogástalan életvitel ellenőrzéssel, egészségügyileg és pszichikailag alkalmas, és megfelel a munkakörre jogszabályban előírt képesítési követelményeknek.

Panaszok és közérdekű bejelentések kezelése, a vizsgálati tevékenység

A panaszokról és közérdekű bejelentésekről szóló 2013. évi CLXV. törvény rendelkezései szerint a NAV SZMSZ-ben, a NAV Központi Irányításának Ügyrendjében és vizsgálati szabályzatban foglaltak alapján a biztonsági szervezeti egység **2020. évben 130 esetben** hajtotta végre saját foglalkoztatottak feddhetetlenségét érintő, a közélet tisztaságának megsértésére vonatkozó, korrupcióra utaló panasz, közérdekű bejelentés kivizsgálását, illetőleg a hivatalból tudomásra jutott visszaélésre utaló adatok, információk ellenőrzését. A tavalyi évhez képest **21,01 %-os csökkenést** mutat ez a szám, amelynek indoka lehet egyrészt a kialakult virushelyzet, másrészt az, hogy visszaesett a bejelentési hajlandóság, illetve a korábbi időszak sikeres korrupció-megelőzési tevékenysége. A **megalapozatlan ügyek száma 29,06 %-kal csökkent** a tavalyi évhez képest, a **megalapozott és részben megalapozott vizsgálatok száma jelentősen, 29,16 %-kal nőtt. Pozitív eredményként, illetve a vizsgálati tevékenység hatékonyságaként értékelendő, hogy a tavalyi évhez képest csökkent ugyan a bejelentések, panaszok száma, azonban a megalapozott vizsgálati eredmények száma mégis emelkedett.** A korrupciós cselekmények feltárásán, továbbá azok megelőzésén túl egyre nagyobb hangsúlyt kap a vizsgálatok során az egyéb szabálytalanságok feltárása, melyek gyakorta a jogszabályok és/vagy a belső normák helytelen értelmezéséből, majd alkalmazásából fakadnak. Ilyen esetben a biztonsági szakterület kiemelten törekszik a vizsgálatok lezárását követően a helyes joggyakorlatra felhívni az érintett NAV szervezeti egységek vezetőinek figyelmét. A vizsgálatok megállapításai alapján, amennyiben a visszaéléssel kapcsolatos gyanú alátámasztható, intézkedésként büntető- vagy szabálysértési feljelentés megtételére, fegyelmi eljárás lefolytatására, valamint egyéb munkáltatói intézkedésre irányuló javaslattevés született. **6 vizsgálati ügyben, valamint további közel 20 esetben történt állományvédelmi intézkedéskérés** az NVSZ felé. Az adatvédelmi és informatikai biztonsági szabályok megsértésével elkövetett jogosulatlan adatkezelés, továbbá a különböző belső normákba ütköző szakszerűtlen munkavégzés miatt **megalapozott és részben megalapozott minősítéssel lezárt 31 vizsgálati ügyben fegyelmi felelősségre vonás indítványozására 16 személy esetében került sor, büntetőeljárást hivatali visszaélés büntettének gyanúja miatt 2 esetben** kezdeményezett a szakterület. A szakszerűtlenül, vagy törvénysértő módon lefolytatott adóvizsgálatok komoly költségvetési kiesést okozhatnak azokban az esetekben, ha feltáratlanok maradnak. Szükséges tehát minden esetben nem csak a személyi felelősség kérdését megvizsgálni, de a konkrét ügyekben az adóeljárás jogszerűségét és szakszerűségét is ellenőrizni. **Jövedéki ellenőrzést 2 esetben, etikai eljárást 1 esetben, míg a kisebb súlyú szabálytalanságok miatt munkáltatói intézkedést 1 esetben kezdeményezett a szakterület.** A vizsgálatok célja annak megállapítása is, hogy a NAV foglalkoztatott szabályszerűen végezte-e a munkáját a beadványokban foglalt bejelentői állításokkal ellentétben, erre figyelemmel a **2020. évben a vizsgálatok 63,8 százaléka zárult megalapozatlan minősítéssel.**

Összeférhetlenségre vonatkozó szabályok betartásának ellenőrzése

2020. december 31-ig a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló 2010. évi CXXII. törvény határozta meg, hogy a foglalkoztatottak munkavégzésre irányuló további, illetve egyéb jogviszonyt mely esetekben létesíthetnek, illetve folytathatnak. Külön rendelkezéseket alkalmazva a vezető munkakört betöltők esetében, amely alapján a tevékenység lehet

szabadon gyakorolható, bejelentés-köteles, általános, illetőleg előzetes engedélyhez kötött, valamint tiltott. Összeférhetlenségre vonatkozó szabályok betartásának ellenőrzését a biztonsági szervezeti egység a biztonsági ellenőrzéseken és a saját foglalkoztatottat érintő vizsgálatok keretében végezte. Ezen túlmenően végrehajtott ellenőrzések során **összesen 27 szervezeti egység 86 fő foglalkoztatottját érintően került sor munkáltatói intézkedésre irányuló javaslattételre.** A biztonsági szakterület a munkáltatói jogkört gyakorló vezetők felé a szükséges intézkedések megtételére javaslattal élt, amely eredményeként a törvényes állapot helyreállításra került.

Adatkezelés jogszerűségének ellenőrzése

Az informatikai biztonsági naplóállomány felhasználásával a biztonsági szakterületi egység a biztonsági ellenőrzések és a saját foglalkoztatottat érintő vizsgálatok során folyamatosan végzi az adatkezelés jogszerűségének ellenőrzését. Ezen tevékenység a foglalkoztatottak hivatal informatikai rendszereiben történő lekérdezései szabályszerűségének megállapítására, illetőleg visszaellenőrzésére irányul. Az ellenőrzés alapvető célja annak megállapítása, hogy a személyes adatok, az adó- és vám, egyéb titkot képező adatok kezelése az érintett részéről folyamatban lévő eljárásban vagy ahhoz kapcsolódóan szabályszerűen – a vonatkozó jogszabályok és a NAV rendelkezések előírásainak betartásával – és célhoz kötötten valósult-e meg, továbbá adatszívargás esete fennállt-e vagy az adatok jogellenes felhasználása megtörtént-e. Ezen túlmenően a célhoz nem kötött, jogellenes adatkezelések megelőzése és visszaszorítása érdekében elkészült és érvénybe lépett egy belső körlevél, amely előírja a rendszeres vagy időszakos, illetve szűrőpróbaszerű ellenőrzések végzését. A 2020. évben a vonatkozó norma alapján **32 db szervezeti egység, közel 1100 fő foglalkoztatott vonatkozásában történt meg az adatkezelések jogszerűségének ellenőrzése.**

A biztonsági szervezeti egység a feladatkörébe tartozó – korábbi esetekre épített kockázatelemzés alapján – saját célhoz kötöttségi vizsgálat **ún. célvizsgálat keretében 23 szervezeti egység 30 foglalkoztatottjának** lekérdezéseit ellenőrizte. Előfordult, hogy egy-egy kiválasztott munkatárs több ezer lekérdezéséből kellett kiszűrni a célhoz nem kötött, jogosulatlan lekérdezéseket. A kiválasztott 30 főből célhoz kötöttség nélküli jogosulatlan lekérdezés miatt **2 esetben fegyelmi eljárás lefolytatására, 1 esetben pedig a munkáltató által szükségesnek ítélt intézkedések megtételére tett javaslatot a biztonsági szakterület.**

Integritás oktatás, illetve képzés

Képzési programok szellemisége: az átlátható, integritással bíró és korrupciómentes szervezet megszilárdulásának az egyik elengedhetetlen feltétele, hogy a munkatársak elkötelezettek legyenek az integritás megerősödése iránt, illetve annak mibenlétéről kellő ismeretekkel rendelkezzenek. Ennek érdekében a képzések két különböző, de egymással összefüggő irányból közelítik meg ezeket a témaköröket. Az egyik irány a szabályozás oldali megközelítés, mely egyértelműen a korrupciós tevékenység megelőzésére, az esetlegesen megvalósult jogsértések feltárására fókuszál, középpontba helyezve a jogszabályokban, NAV rendelkezésekben előírt eljárásoktól eltérő és ezáltal jogsértő gyakorlat jogi következményeit, kiemelve az ellenőrzések fontosságát, a szakmai tevékenységek transzparenciájának szerepét. A másik irány a szervezet értékei iránti elköteleződés és a hivatástudat erősítésével, az integritás építésével igyekszik az értékkeövető magatartás erősítését elérni, ezáltal belső indíttatás útján csökkenti a törvénytelen, tisztességtelen magatartás kialakulásának lehetőségét. A két irány a képzési programokban is jól elkülöníthető módon jelenik meg. Az első irányt képviseli a pénzügyőrök hatósági jellegű képzésein (Határforgalmi alapok I., pénzügyőri alapozó- valamint szakosító tanfolyamok, illetve a pénzügyőri középfokú

szaktanfolyamok) és a Bűncselekmények felismerése az adó, illetve vám- és pénzügyőri szakterületen kurzusban megjelenő, elsősorban a hivatali visszaélésekre fókuszáló és azokat szabályozási oldalról közelítő ismeretátadás. A másik, markánsan elkülönülő irány az értékvezérelt magatartás erősítését kívánja elősegíteni, mely a NAV szervezeti alapismeretek modulban, a Kezdő vezetők képzése keretében, az Integritás képzésben, a Pénzügyőri előképző tanfolyamon jelent meg.

A COVID-19 járványhelyzet, illetve annak súlyosbodása jelentősen rányomta a bélyegét a tervezett tanfolyami megvalósításra. Az első és a második hullám időszakában az óvintézkedések ellenére is a tervezett jelenléti tanfolyamok jelentős részét kellett lemondania, átütemeznie a képzési szakterületnek. Az Integritás jelenléti képzések elmaradásának áthidalására e-learninges tananyaggal pótolni tudta a kieső csoportlétszámokat. Így jelent meg idén a képzési kínálatban az Értékalapú gondolkodás alapjai önálló elektronikus program.

Mind a jelenléti, mind az e-learninges tananyagnál a központi cél olyan fogalmi keretek kialakítása, amelyek segítenek a résztvevőknek tudatosítani a korrupciós helyzetekre utaló jeleket, a személyes és intézményi felelősség beazonosítását. A jelenléti képzések ötvözik az ismeretek hagyományos, előadás keretében történő átadását és az interaktív technikák alkalmazását, tréning jellegű elemeket. Kiscsoportos foglalkozások, egyéni vélemények megfogalmazása mellett az egyén, illetve a csoport maga vonja le a konklúziókat a tréner vagy a szakmai moderátor közreműködése mellett. A programok törekednek a szolgálati feladatok során előforduló korrupciós kockázatokhoz, és azok csökkentéséhez szükséges hitelességet erősítő kommunikációs módok bemutatására is.

Az újonnan belépett kollégák a NAV szervezeti alapismeretek képzés keretében az Értékközpontú működés - Integritás e-learning moduljában kiemelten foglalkoznak az integritás témakörével. A tanfolyamot 2020. évben összesen **20 képzési csoportban 393 fő** teljesítette sikeresen. Az Integritás képzés 2020-ben a COVID-19 járványhelyzet ellenére is **13 tanfolyami** csoporttal került lebonyolításra 4 fő belső oktató közreműködésével, melyből **11 csoport ügyintézői, 2 csoport vezetői** részvétellel valósult meg. **A tanfolyamokra összesen 161 főt** iskoláztak be és ebből **160 fő volt a tanfolyamot sikeresen befejezők száma, 24 fő vezető** (osztály-, és főosztályvezető) és **136 fő ügyintéző** az adószakmai, vám- és pénzügyőri és működtetési szakterületről. Az **Értékalapú gondolkodás alapjai online kurzusra** igen jelentős létszámban, **472-en jelentkeztek** a kollégák. A beiratkozók létszámából **429 fő volt a tanfolyamot sikeresen befejezők száma**. A pénzügyőrök hatósági jellegű képzésein is kiemelt tartalommal kerülnek oktatásra a korrupciós cselekmények megelőzésével kapcsolatos ismeretek. **2020. évben a Pénzügyőri előképző tanfolyamon 103 fő, a Pénzügyőri alapozó tanfolyamon 32 fő, a Pénzügyőri középfokú szaktanfolyam (rendészet szak) 10 fő pénzügyőr** felkészítése valósult meg.

Program neve	Csoportszám (db)	Résztvevők (fő)
NAV szervezeti alapismeretek	20	393
Pénzügyőri előképző tanfolyam	4	103
Pénzügyőri alapozó tanfolyam	3	32
Értékalapú gondolkodás alapjai – (e-learning)	7	429
Integritás (ügyintéző)	11	136
Integritás (vezető)	2	24
Kezdő vezetők képzése – Integritás modul	1	14
Pénzügyőri középfokú szaktanfolyam (Rendészet szak)	1	10

Bűncselekmények felismerése az adó, illetve vám- és pénzügyőri szakterületen	1	11
	50	1151

A 2020. évi képzések adatai:

Egységes belső kontrollrendszer és azt érintően a belső ellenőrzési szakterület tapasztalatainak összefoglalása

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet és a tárgyban kiadott ágazati útmutató változásaira tekintettel megújult a NAV egységes belső kontrollrendszerének szabályozása. Az új szabályzat 2020. év elején lépett érvénybe, amely bevezette a főfolyamat-gazda fogalmát, meghatározta szerepkörét, hangsúlyosabbá tette a belső kontroll felelős koordináló szerepét, pontosította a szervezeti integritást sértő események fogalmát. Az ellenőrzési nyomvonalak mintája is módosult, illetve az integrált kockázatkezelési rendszer alapvetően változott meg. Az ellenőrzési nyomvonalak felülvizsgálatára, a kockázatok azonosítására és leltárba vételezésére határidő megjelölésével előírt feladatokat a NAV vezetője a koronavírus-járvány terjedésére tekintettel 2020 márciusában további intézkedésig felfüggesztette. A veszélyhelyzet megszűnésére figyelemmel 2020. június 15-én új határidőket határozott meg ezen a feladatok elvégzésére. Az érvényes szabályozás szerint az azonosított kockázatokat tartalmazó leltár lezárására, a kockázatokra vonatkozó toleranciaszintekre és a kockázatok kezelésére vonatkozó javaslatok megtételére 2020. november 25-ig volt szükséges intézkedni. Ezt a kockázatkezelési és korrupció megelőzési intézkedési terv kidolgozása és elfogadása követte.

A belső ellenőrzési tapasztalatok alapján megállapítható, hogy a belső szabályozottság szempontjából a NAV működése és tevékenysége jellemzően rendezett, az integrált kockázatkezelési rendszer működése volt a leggyengébb minőségű a NAV belső kontrollrendszerének elemei közül. A szervezet az ellenőrzési nyomvonalakban rögzített folyamatokra vonatkozó kockázati szinteket meghatározta, azonban a működés közben felmerülő kockázatokat a kockázatkezelési nyilvántartásban nem, vagy nem minden esetben dokumentálta. Az ellenőrzési tapasztalatok szerint – egyes vizsgált esetekben – a kockázatokat nem ismerték fel, vagy a kezelésük érdekében tett intézkedések nem voltak eredményesek. A szervezet integrált kockázatkezelési rendszerének megújítására 2020. évben átfogó intézkedések történtek.

A NAV tevékenységére vonatkozóan végzendő kontrolltevékenységek, különösen a feladatkörök szétválasztása a NAV rendelkezésekben, ellenőrzési nyomvonalakban előírtak. A kontrolltevékenységeket a szervezet több szintjére telepítették, a kontrollok megjelennek ügyintéző-ügyintéző, ügyintéző-vezető és vezető-magasabb szintű vezető viszonylatban is. A döntési helyzetben lévő, illetve a feladatok ellátásáért felelős szervek/szervezeti egységek vezetői jelentős részben ezekből a NAV szervezetén belül kialakított és működtetett kontrolltevékenységekből nyert információt továbbítják a NAV vezetője részére. A kontrolltevékenység a vezetők által személyesen, vagy megbízásuk alapján gyakorolt irányítási tevékenység. A NAV valamennyi vezetője köteles az irányítása alá tartozó működési folyamatokat ellenőrizni. A NAV szervezetén belül működő kontrolltevékenységek hatóköre az adott szakmai területet vezető személy felelősségi és feladatköréhez igazodik, az általa irányított, vagy felügyelt szakterületet érinti, irányultságukat tekintve jellemzően a szabályszerűség kérdéseire fókuszáló ellenőrzések. Jelenleg ilyen kontrolltevékenységek a NAV szervezetében különösen a folyamatba épített ellenőrzési tevékenységek (kontroll pontok), a vezetői ellenőrzések, a szakmai irányítói ellenőrzések és a törvényességi vizsgálatok. A vezetői ellenőrzés keretében került sor a szervezeti egységek tevékenységének

folyamatos, ütemezett ellenőrzésére, különös tekintettel a szakmai munka szabályszerűségére, megfelelőségére, a NAV rendelkezések megtartására. Az ellenőrzési tapasztalatok szerint a vizsgált munkafolyamatokban kialakított kontrollpontok egyes esetekben nem kellően meghatározottak, azokat nem, vagy nem megfelelően működtették, illetve a vezetői ellenőrzés egyes ellenőrzött szerveknél/szervezeti egységeknél nem működött megfelelően.

A NAV folyamatosan tartó szervezeti megújítása, a szervezeti szintek számának csökkentése, és a szervezet irányítási rendszerének korszerűsítése alapvetően változtatta meg a szervezeten belüli információáramlást. A bevezetett szervezeti változások és az egyidejűleg folyamatban lévő újraszabályozás a NAV működése szempontjából meghatározó tényezővé tette a szervezeten belüli kommunikáció kérdéskörét. Az ellenőrzési tapasztalatok szerint a vizsgált esetekben az ellenőrzött szervek/szervezeti egységek, valamint az egyes foglalkoztatottak közötti együttműködés, információáramlás és kommunikáció nem volt megfelelő. Az információáramlásban és kommunikációban mind vertikálisan, mind horizontálisan megjelenő zavarok, az együttműködés hiánya egyes esetekben az ügyintézés hatékonyságát csökkentették, ugyanakkor az időszükségletét megnövelték.

A monitoring rendszer hatékony működésének alapfeltétele a megfelelően kialakított és működtetett jelentéstételi rendszer, amelynek részletes szabályait NAV rendelkezések tartalmazzák. A belső ellenőrzések megállapításai alapján a monitoring mechanizmusok kiépítése nem teljes körűen valósult meg a vizsgált folyamatok esetében, valamint egyes esetekben a vezetők az általuk felügyelt szakterület szervezeti céljainak teljesülését nem minden esetben kísérték kellő figyelemmel. Mindezek következtében egyes folyamatok felügyelete nem, vagy nem teljes körűen valósult meg. A belső ellenőrzés tapasztalata alapján, a nyomon követési rendszer hatékonyságát korlátozták a belső kontrollrendszer más elemeiben jelentkező gyengeségek. A kockázatok nem kerültek azonosításra, a kontrolltevékenységek hiányosak voltak, előzetes és utólagos ellenőrzést nem végeztek, illetve az együttműködés, az információáramlás és a kommunikáció sem volt megfelelő, a szervezeti célok eredménykritériumait nem határozták meg.

Összességében a NAV belső kontrollrendszere a szabályozás oldaláról kialakítottnak mondható, azonban a belső ellenőrzési tapasztalatok azt mutatják, hogy a szervezetnek immár évek óta nem sikerül a rendszer egyes elemeinek érdemi működtetését elérni, ezért a rendszer működést javító, illetve kockázatokat kezelő és tárgyilagos bizonyosságot nyújtó előnyei nem hasznosulnak megfelelően. Ennek legfőbb akadálya továbbra is a vezetők és foglalkoztatottak belső kontrollrendszerrel kapcsolatos ismereteinek alacsony szintje. Ennek a helyzetnek a megváltoztatása érdekében az egységes belső kontrollrendszer megújítására irányuló 2020. évi munka során – első sorban a kockázati leltárak elkészítésében, a tolerancia szintek meghatározásában – intézkedéseket tettek. A belső ellenőrzés megállapításai és a feltárt szervezeti integritást sértő események alapján kidolgozott ellenőrzési javaslatokkal összefüggésben – a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően – a feladatokat intézkedési tervekben írták elő. Az intézkedéseket a belső ellenőrzés nyilvántartja és nyomon követi.

Irányító eszközök

2019. évben elkészült a NAV 2020-2025. évre vonatkozó korrupció ellenes stratégiája. Ezt követően a szervezet a stratégiához kapcsolódóan **elkészítette a 2020. évi korrupció ellenes cselekvési tervét**, amely megfogalmazta a konkrét feladatokat és azok ütemezését, továbbá megjelölte a felelősöket, az elvárható eredményeket, az esetlegesen felmerülő költségigényeket és a feladattal érintett szakterületeket. A cselekvési terv az elfogadott

stratégiai tervben meghatározott feladatokat töltötte meg tartalommal. A tervben kiemelt jelentőséggel bír az ellenőrzések lefolytatása, a személy- és vagyónbiztonság fokozása, a szervezet és a foglalkoztatottak integráns szemléletének elmélyítése az oktatások, képzések segítségével, illetve a külső és belső kommunikáció fejlesztése. A cselekvési terv a megelőzésen túlmenően a korrupciós események bekövetkezésekor ezen cselekmények kivizsgálását követően az integritás helyreállítását, valamint a hasonló jövőbeni történések elkerülését tűzte ki célul. A cselekvési tervben foglaltak sok esetben átfedést mutatnak a NAV adott évi integritási és korrupciós kockázatok kezelésére vonatkozó Intézkedési Tervében szereplő feladatokkal. A 2020. évben a cselekvési terv végrehajtása ütemezetten lezajlott, ezzel kapcsolatban minden negyedévben jelentés készült a NAV stratégiai feladatokat ellátó szervezeti egysége részére, mivel a cselekvési terv a NAV Intézményi Munkatervének részét képezi. A korábbi időszak korrupciós és integritási kockázatait, valamint a gyakorlati tapasztalatokat figyelembe véve a NAV vezetője kiadta a 2021. évre vonatkozó cselekvési tervet is.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal hivatásos állományú tagja és kormánytisztviselője által a szolgálati feladatok ellátása, illetve a munkavégzés során magánál tartható vagyontárgyak, magáncélú telekommunikációs eszközök, készpénz, készpénzt helyettesítő eszközök korlátozásának szabályairól szóló 9/2019. (VII. 17.) PM rendelet végrehajtásának segítése érdekében a NAV vezetője kiadta a munkavégzés során a foglalkoztatottnál tartható vagyontárgyakról, azok engedélyezéséről és ellenőrzéséről szóló NAV rendelkezést.

Nemzetközi együttműködés

Az eddigi sikeres együttműködés folyamán az osztrák társhatóság belső biztonsági szerve 2020 októberére tervezte a biztonsági találkozó megrendezését Ausztriában, amelyen a NAV is részt vett volna. A rendezvényt a járványhelyzet miatt az osztrák fél lemondta, azonban mindkét hatóság reményét fejezte ki, hogy 2021-ben a találkozó megvalósulhat.

Az integritási képzések 2020. évben már a Visegrádi regionális együttműködésben is teret kaptak. V4 közös képzések keretén belül 2020. márciusában a résztvevők négynapos magyarországi továbbképzés során megismerhették a NAV biztonsági szakterületének felépítését, feladatait, az integritásirányítási rendszert és az informatikai- és állományvédelem kihívásait, valamint bepillantottak az NVSZ és az Ügyészség tevékenységeibe is, továbbá a Röszei határátkelő meglátogatása során gyakorlati tapasztalatokat szereztek. A tréning befejező részeként a szakértők pozitív példák, etikai kérdések, hivatalos eljárással kapcsolatos panasz, fegyelmi vétségek kategóriájára vonatkozó esetpéldákat dolgoztak fel, melyeket a biztonsági szakterület gyűjtött össze. A 2020 márciusától kezdődő járványhelyzet miatt a többi tagország rendezvénye elhalasztásra került.

Korrupcióval, illetve annak elutasításával kapcsolatos esetpéldák nyilvántartása

Elkészült és folyamatosan bővült – **jelenleg 64 darab** – a visszaélésekkel, szabálytalanságokkal összefüggésben feltárt bűncselekmények és fegyelemsértések eseteinek, illetve a korrupciót elutasító, jogkövető magatartást tanúsító pozitív események anonimizált feldolgozása, amelyek feltárják a jogsértést vagy szabálytalanságot lehetővé tevő okokat és körülményeket is. Ezek közül 54 % – zömmel a határszakaszon szolgálatot teljesítő hivatásos állományt érintően – volt **pozitív**, amelyek során a NAV foglalkoztatottak a korrupciós cselekményeket elutasították, erről a vezetőjük felé jelentést tettek, továbbá az aktív vesztegető feljelentése valamennyi esetben megtörtént. Az esetgyűjteményeket az oktatási és képzési területen, valamint szakmai előadásokon ismertették.

Határszakaszok hivatásos állományának biztonsági ellenőrzése

A biztonsági szervezeti egység a járványhelyzetre tekintettel az ellenőrzési terv keretében 2020. évben a korábbi évekhez képest kevesebb ellenőrzést tervezett, és az ukrán, illetve a szerb határszakaszon szolgálatot teljesítő, a korrupciós veszélyeztetettség szempontjából magas kockázatúnak ítélt szolgálati feladatokat ellátó pénzügyőrök korrupció-megelőzési ellenőrzését hajtotta végre. A biztonsági szervezeti egység **12 alkalommal végzett váratlan**, be nem jelentett **ellenőrzéseket**, amelyek során korrupciós cselekmény elkövetésének gyanúja nem merült fel. Munkáltatói intézkedés kezdeményezése, illetve rendkívüli esemény nem történt. Általánosságban elmondható, hogy a pénzügyőrök a feladataikat a vonatkozó jogszabályok szerint végezték, amely szintén a pozitív tendenciát jelzi.

Együttműködés más szervekkel és intézményekkel

A beszámolási évben is – az eddigi gyakorlatnak megfelelően – az integritás szemlélet további erősítése és a korrupció megelőzése érdekében a NAV biztonsági szervezeti egysége szorosan együttműködött a bíróságokkal, a nyomozó hatóságokkal, az Alkotmányvédelmi Hivatallal, a Terrorelhárítási Központtal, illetve az NVSZ-szel. A biztonsági szakterület a jogszabályokban meghatározottakra figyelemmel **280 megkeresést teljesített**, továbbá **60 esetben információkat szolgáltatott** a hivatkozott szervek részére a folyamatban lévő eljárásaik támogatása, illetve a korrupció megelőzése és visszaszorítása érdekében.

Az együttműködés keretében gondoskodott a biztonsági szervezeti egység az NVSZ által összeállított „*Hogyan mondjunk nemet?*” című kiadvány **1300 db nyomtatott példányának** a 2019. és a 2020. évben felvételt nyert foglalkoztatottak részére történő kézbesítéséről, átadásáról, valamint az oktatóanyag intranetes felületen való közzétételéről és a fennmaradó nyomtatott példányok szervezeti egységek közötti **szétosztásáról**.

Kommunikáció

A NAV internetes portálján az integritás témakörben az általános tájékoztatásokon túl, megtekinthetők az adott évre vonatkozó integritási és korrupció-megelőzéssel összefüggő intézkedési tervek és az előző éveket érintő integritásjelentések, tanulmányok. A közzétett e-mail lehetőséget nyújt bárki számára, hogy integritás tárgykörben tanácsot kérjen, illetőleg a közélet tisztaságát sértő visszaélésekről, korrupciós cselekményekről, szabálytalanságokról, és ezekhez kapcsolódó egyéb eseményekről elektronikus formában bejelentést tegyen. A belső elérhetőségű intranetes honlapon szintén megtekinthetők az éves jelentések, intézkedési tervek, a vonatkozó jogszabályok gyűjteménye, etikai esetpéldák, továbbá az integritás felmérés során kitöltött kérdőívek és azok értékelése, valamint a NAV 2020-2025. évre vonatkozó korrupció ellenes stratégiája, és a stratégiához kapcsolódó 2021. évi korrupció ellenes cselekvési terv. A honlap aktualizálását és karbantartását a biztonsági szervezeti egység folyamatosan végzi.

Megsemmisítési eljárások ellenőrzése

A biztonsági szervezeti egység a visszaélések megelőzése érdekében a NAV SZMSZ-ben meghatározott feladatai, valamint a megsemmisítések végrehajtásáról és ellenőrzéséről szóló eljárási rend alapján 2020. évben **11 esetben ellenőrizte** a helyszínen a hatósági-, illetve a büntetőeljárások során lefoglalt és elkobzott, valamint a kiadni rendelt, de át nem vett dolgok, és a NAV szervek által vett minták, ellenminták megsemmisítését. Ezen helyszíni

ellenőrzések száma a 2019. évhez képest jelentősen csökkent, mivel a biztonsági szervezeti egység azokat a pandémia miatt korlátozottan tudta végrehajtani. Az ellenőrzések során biztonsági kockázati tényező nem merült fel.

Személyi és vagyonbiztonság megerősítése

A személyes találkozók alkalmával történő tiltott információszivárogtatás megakadályozása, illetve az objektumokba való ki- és beléptetés ellenőrizhetősége érdekében valamennyi humán erősséggel ellátott NAV objektumban a PORTA program bevezetéséhez kapcsolódva a bevonandó helyszínek felmérése, illetve a szükséges műszaki specifikációt összeállítása, továbbá az igény benyújtása a központi igénykezelés részére megtörtént. A NAV-on belül jelenleg többféle, eltérő kártyatípusokat használó beléptetési rendszer működik, így biztonságtechnikai szempontból jelentős feladat a NAV objektumaiban telepített beléptető és kulcskezelő rendszerek központi jogosultságkezelésének megvalósítása. A központi jogosultságkezelés megvalósításának feltétele a NAV két szervezeti egységénél párhuzamosan működő távfelügyeleti központ összevonása volt, amely megvalósítása folyamatban van, így a szükséges beszerzési folyamat elindult. Az egységes beléptető és kulcskezelő rendszerek kiépítésének felmérése és előkészítése megkezdődhet.

Az állomány személyi- és a NAV vagyonbiztonsága, valamint a korrupció megelőzése érdekében a biztonságtechnikai rendszerek fejlesztése vonatkozásában, a Schengeni határátkelőhelyeken lévő videó megfigyelő és képrögzítő rendszerek fejlesztésének vizsgálata és egységes koncepció kialakítása megtörtént. A koncepció tartalmazza azokat az alapelveket, minőségi követelményeket, amelyek alapján az egyes határátkelőhelyek megfigyelő rendszereinek tervezése elvégezhető.